- [2021] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 189

    - ਤ੍ਰਿਯੰਬਕ ਐਸ. ਹੇਗੜੇ

- v.

- (2011 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 849-850)

        - ਸਤੰਬਰ 23, 2021

    - [ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਸੀਜੇਆਈ, ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਅਤੇ
        - ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.

    - ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 – ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ 139 – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ
      ਉਸ ਦਾ ਮਕਾਨ - ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ 06.06.1996 ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ 4,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸਹਿਮਤ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚੋਂ 3,50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ - ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮਕਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ

- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 3,50,000/- ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ
    - ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, 1,50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ - ਜਦੋਂ ਚੈੱਕ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ 'ਨਾਕਾਫੀ ਫੰਡਾਂ' ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ
    - ਚੈੱਕ ਦਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫ਼ੀ
    - ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ -
    - ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ (ਜੇਐਮਐਫਸੀ) ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਅਤੇ 2,00,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ।
    - ਜੱਜ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦਫਤਰ ਐਫ ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਸੀ
    - ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ:
    - ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੀ
    - ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਨਾ
    - ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ - ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

- 189

- ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿਉਂ ਪਈ, ਜੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਕਹਾਣੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ
    - ▪ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ
- ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ - ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
    - ▪ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਨੇ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ
- ਇਹ ਸਮਝੋ ਕਿ ਜੇ ਜੂਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ 3,50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਰਕਮ ਦਾ ਚੈੱਕ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਖੰਡਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ
    - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ - ਆਦੇਸ਼
- ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,
    - ▪ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 2,50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ।

        - ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

        - ਹੋਲਡ: 1. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ
- ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ
    - ▪ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -6 ਅਤੇ ਪੀ -2 ਵਿਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -2 ਉਹ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਚੈੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ
- ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ। ਜੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਚੈੱਕ ਧਾਰਕ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਨੁਮਾਨ
    - ▪ ਵਿਚਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
- ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 (ਏ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ
    - ▪ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. (ਪਾਰਸ 11, 12 ਅਤੇ 13) [97-ਡੀ-ਜੀ; 198-ਏ]

        - 2. ਤੁਰੰਤ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ
- ਉਹਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਿੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ

- ਉਸ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵੱਲ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ
- 3,50,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੈੱਕ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਸੀ
- ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

- ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -6) ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤ
    - ਚੈੱਕ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -2) ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ. ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ
    - ਅੱਗੇ ਇਹ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
- ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
    - ਉਕਤ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਉਸ ਕੋਲ ਈ ਸੀ
    - ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ 1 ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਹੈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। [ਪੈਰਾ
- 17][200--; 201-]
    - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ
- ਜੋ ਵੀ ਉਸ ਕਰਿਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਈ
    - ਉਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਸੀ
    - ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ

- ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
    - ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੧੩ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ
- ਜਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਵਾਹ। ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ
    - ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਵੀ। [ਪੈਰਾ 19] [201--; 202--]

- ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ
- ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਜਿਸਦਾ ਜੂਨੀਅਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ
    - ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਉਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਸੱਚਾ ਤੱਥ ਸੀ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
- ਉਸੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਚੈੱਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਚੈੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵੈਇੱਛਤ ਨਹੀਂ ਸੀ,
    - ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 1,50,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਉਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ
- ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਸੀ
    - 3,50,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਐਡਵਾਂਸ ਭੁਗਤਾਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਪਿਆ। ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ
- ਇਹ ਖੰਡਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇ ਪੱਥਰ 'ਤੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ. ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ. [ਪੈਰਾ 20] [202--]

        - ਕੇ. ਭਾਸਕਰਨ ਬਨਾਮ ਸ਼ੰਕਰਨ ਵੈਦਿਆਨ ਬਾਲਨ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (1999)
        - 7 ਐਸਸੀਸੀ 510 : [1999] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 271 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
        - ਬਾਸਾਲਿੰਗੱਪਾ ਬਨਾਮ ਮੁਦੀਬਾਸਪਾ (2019) 5 ਐਸਸੀਸੀ 418: [2019]
        - 6 ਐਸਸੀਆਰ 555 - ਵਿਲੱਖਣ.

- ਕੇ. ਚਿੰਨਾਸਵਾਮੀ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ
- ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 1788: [1963] ਐਸਸੀਆਰ 412; ਕੌਸ਼ਲਿਆ
- ਦੇਵੀ ਮਸੰਦ ਬਨਾਮ ਰੂਪਕਿਸ਼ੋਰ ਖੋਰੇ (2011) 4 ਐਸਸੀਸੀ 593
- : [2011] 3 ਐਸਸੀਆਰ 879 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

▪ <u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[1999] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 271	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 13
[2019] 6 SCR 555	ਵਿਲੱਖਣ	ਪੈਰਾ 14
[1963] ਐਸਸੀਆਰ 412	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 18
[2011] 3 SCR 879	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 21

- ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 849-850 2011.
- ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 01.12.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਧਾਰਵਾੜ ਵਿਖੇ ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ

▪ 2006 ਦੀ ਨੰਬਰ 1282 ਅਤੇ 2006 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1481। ਰਾਜੇਸ਼ ਇਨਾਮਦਾਰ, ਜਾਵੇਦ ਰਹਿਮਾਨ, ਰਊਫ ਰਹੀਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ

▪ ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

- ਜੀ.ਵੀ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ, ਐਨ.ਕੇ. ਵਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪੇਕਸ਼ਾ ਡੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਜਨਾ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।
- ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?
- ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.

- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1282/2006 ਵਿੱਚ 01.12.2009 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
  - ▪ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਫ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1481/2006 ਦੇ ਨਾਲ । ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
  - ▪ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1282/2006। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1481/2006 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ
  - ▪ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਿਰਸੀ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ
  - ▪ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ 4,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਹੈ।

- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 06.06.1996 ਨੂੰ 3,50,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੁਝ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮਕਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ
- ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 3,50,000/- ਰੁਪਏ (ਤਿੰਨ ਰੁਪਏ) ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸਿਰਫ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ) ਜੋ ਉਸਨੇ ਐਡਵਾਂਸ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।
- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ
- ਮਿਤੀ 17.05.1998 ਨੂੰ 1,50,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 20.05.1998 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਚੈੱਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

- 'ਨਾਕਾਫੀ ਫੰਡਾਂ' ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਨਾਲ।
- ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਿਆ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ
- ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 200 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.' ਲਈ) ਤਹਿਤ 14.07.1998 ਨੂੰ ਸਿਰਸੀ ਵਿਖੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਜੇਐਮਐਫਸੀ') ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 790/2000 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ
  - ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ' ਲਈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ। ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੇਐਮਐਫਸੀ
- ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ
  - ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 09.06.2005; ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਅਤੇ 2,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
- ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਕੱਟੋ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ, 1,95,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੱਖ 95 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।
- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਜੇ.ਐਮ.ਐਫ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ 09.06.2005 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।
- ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਉੱਤਰ ਕੰਨੜ, ਕਾਰਵਾਰ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 57/2005 ਵਿੱਚ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 65/2005 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ
  - ਵਿਦਵਾਨ ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 1,95,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੱਖ 95 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾਕਾਫੀ ਹੈ।

- ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ

ਸ

ਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ 22.04.2006 ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1282/2006 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ

- ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਥੇ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1481/ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।
- 2006 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
- ਵਿਦਵਾਨ ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਜੋ ਕਿ ਸੀ
- ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠੀਆਂ ਹਨ।

- ਅੱਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਇਨਾਮਦਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਵੀ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ
  - ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ।

- ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ 1 ਤੋਂ ਪੀ 6 ਵਿਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਸੀ.
  - ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ
  - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 7 ਤੋਂ 8 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ
  - ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ 1996 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਆਪਣੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਿਰਸੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਕੀਮਤ ਨੂੰ 4,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
  - ਅਤੇ ਮਿਤੀ 06.06.1996 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-6) ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਈ ਐਡਵਾਂਸ ਰਕਮ 3,50,000/- ਰੁਪਏ (ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ)
  - ਸਿਰਫ) ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ 50,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ,
  - ਇੱਕ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ
  - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਚੈੱਕ ਮਿਤੀ 17.05.1998 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ)
  - -2) ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ 1,50,000/- ਰੁਪਏ (ਰੁਪਏ) ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ) ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸੀ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਚੈੱਕ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀ
  - ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਮੈਮੋ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਪੀ-3 ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਡਾਕ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -4 ਅਤੇ ਪੀ -5 ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

- ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ।
- ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਪੀ -6 ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ 'ਤੇ
- ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਪੀ-2 'ਚ ਚੈੱਕ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ 139 ਤਹਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ
    - ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀ ਨੇ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
    - (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ -2) ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ (-6) ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਸਿਰਸੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਮਾ ਜੋਸ਼ੀ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਉਸਦਾ ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ.
- ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਹੇਗੜੇ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੋਸ਼ੀ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ.
- ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ
- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ 3,50,000/- ਰੁਪਏ (ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ
    - ਸਿਰਫ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਚੈੱਕ ਉਸਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -6 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ.
- 9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਇਨਾਮਦਾਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -6 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -2 ਦੇ ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਖੰਡਨ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਉਲਟ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।
- ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -6 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ,
- ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਟੈਂਜੈਂਟ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ

- ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਉਪਲਬਧ ਸੀ।

- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵੀ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ
  - ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਫੰਡ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ
  - ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ
- ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
  - ਇਸ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ।

- ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ, ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -6 ਅਤੇ ਪੀ -2 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -2 ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਹੈ
- ਚੈੱਕ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ
  - ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਚੈੱਕ ਧਾਰਕ ਸੀ। ਐਨ.ਆਈ. ਦੀ ਧਾਰਾ 139
- ਐਕਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-
  - "139. ਧਾਰਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ- ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿ ਚੈੱਕ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 138 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸਮ ਦਾ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।"

- ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈੱਕ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

  - "118. ਗੱਲਬਾਤ ਯੋਗ ਯੰਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ - ਉਦੋਂ ਤੱਕ
  - ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ:-
  - (ਓ) ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ - ਕਿ ਹਰੇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਯੋਗ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹਰ ਸਾਧਨ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
  - ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।"

- 13. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕੇ. ਭਾਸਕਰਨ ਬਨਾਮ ਸ਼ੰਕਰਨ ਵੈਦਿਆਨ ਬਾਲਨ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (1999) 7 ਐਸਸੀਸੀ 510 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -
- "9. ਕਿਉਂਕਿ ਚੈੱਕ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਉਸ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਧਾਰਕ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।
- ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਬੋਝ ਸੀ।
    - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਡੀਡਬਲਯੂ -1 ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਉਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"
- 14. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਬਾਸਾਲਿੰਗੱਪਾ ਵੀ. ਐਸ. ਮੁਦੀਬਾਸੱਪਾ (2019) 5 ਐਸਸੀਸੀ 418 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -
    - "25. ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 118 (ਏ) ਅਤੇ 139 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ
- ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ:
    - 25.1. ਇੱਕ ਵਾਰ ਚੈੱਕ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸੀ।
- 25.2. ਧਾਰਾ 139 ਅਧੀਨ ਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਖੰਡਨਯੋਗ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹੈ
    - ਰੱਖਿਆ। ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਹੈ।
    - ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ
- ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਬਚਾਅ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
    - ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ.

- ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਉਸ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਬਾਕਸ, ਧਾਰਾ 139 ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਬੋਝ ਲਗਾਇਆ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਬੋਝ।

- ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗਵਾਹ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
    - 26. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਚੈੱਕ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵਾਲ
    - ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਿਤ ਬਚਾਅ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ। 1 ਦੀ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ 25,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ ੧ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ੧੯੯੭ ਵਿੱਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਇਆ ਸੀ
    - ਕਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ 8 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ, ਜੋ ਕਿ
    - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕੁਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਬੂਤ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ
    - ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਬਾਲਨਾ ਗੌੜਾ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ 4,50,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ। ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ 4,50,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ 50,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਹੋਰ ਅਦਾਇਗੀ ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 119
    - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 2012 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਐਕਸਟ ਡੀ -2 ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਤੇ ਬੋਝ ਸੀ
    - ਆਪਣੀ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸਾਬਤ ਕਰੋ। ਸਾਲ 2010-2011 ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ 18 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 6 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਤਾਂ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ
    - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਇੱਕ ਹੈ
    - ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਬਚਾਅ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।
    - 15. ਇਸ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਘਾਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਵਾਬ ਪੀਡਬਲਯੂ -1 ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ
    - ਖੰਡਨ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

- 16. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ, ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ 139 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿੱਚ, ਬਾਸਾਲਿੰਗੱਪਾ ਵੀ. ਐਸ. ਮੁਦੀਬਾਸੱਪਾ (ਸੁਪਰਾ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ, ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਕੇਸ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਅਜੀਬ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਰਕਮ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ
- ਦਸਤਖਤ ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਖੰਡਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।
    - 17. ਤੁਰੰਤ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ ਸੀ
- ਉਸ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਿਸ ਲਈ 3,50,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੈੱਕ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਸਹੀ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਸੀ
    - ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -6) ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ
- ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵਾਲੇ ਚੈੱਕ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -2) 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਨੁਮਾਨ
    - ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ
- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਮਾ ਜੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ । ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
    - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਦਰਅਸਲ, ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੁਝਾਅ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਉਸਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ
- ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਸਦਾ

- ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਹੈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ।

- ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉਕਤ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤੇ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -6) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅੰਤਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
    - ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦੌਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਥਾਨ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਰਮਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ. ਵੈਧਤਾ
    - ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਇੱਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਿਆ ਸੀ
- ਸਮਝੌਤਾ। ਫੈਸਲਾ ਕੇ. ਚਿੰਨਾਸਵਾਮੀ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਰਾਜ
    - ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1962 ਐਸ.ਸੀ. 1788 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸੀਮਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ
    - ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜੋ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੁਨਿਆਦ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ -6) ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ
- ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ।

- ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ,
- ਉਸ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ
    - ਜੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੀ. ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
    - ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ।

- ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ।
- ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਹਾਣੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸੋਚ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,
- ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ
- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਮਾ ਜੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਸਤਖਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
    - ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇ.ਐਮ.ਐਫ.ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 790/2000 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ, ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੋਸ਼ੀ ਉਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਕੀ
- ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚਾ ਤੱਥ ਸੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ
    - ਇਹ ਗੱਲ ਉਕਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਸੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਚੈੱਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਚੈੱਕ
- ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 1,50,000/- ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।
    - (ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਡਵਾਂਸ ਰਕਮ 3,50,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਐਡਵਾਂਸ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣੀ ਪਈ। ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ
- ਇਹ ◌ੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ
    - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਖੰਡਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਭਾਵੇਂ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇ ਪੱਥਰ 'ਤੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ. ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
- ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ. ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ।
- ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੇਐਮਐਫਸੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੋਵੇਗਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ
- ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਥੋਪਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ; ਕੀ ਕੈਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
    - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਸਨੇ
- ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ। ਵਿਸ਼ਾ ਚੈੱਕ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਏ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ
- ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਢਾਈ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ
- ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,
- ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੌਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਮਸੰਦ ਬਨਾਮ ਰੂਪਕਿਸ਼ੋਰ ਬੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
- ਖੋਰੇ (2011) 4 ਐਸਸੀਸੀ 593, ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਾਵਲੀ, 1860 ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਇੱਕ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ- ਸੀ ਦੇਸ਼ੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗਲਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

- ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼;
  - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1282/2006 ਅਤੇ 1481/2006 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 01.12.2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
  - ਵਿਦਵਾਨ ਜੇ.ਐਮ.ਐਫ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਸੀ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 790/2000 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
  - ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ
    - ਅਤੇ 2,00,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 2,50,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਦੋ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ
    - ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
    - ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ।
  - ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ, 2,40,000/- ਰੁਪਏ (ਸਿਰਫ ਦੋ ਲੱਖ ਚਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਰਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
  - ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 849-850/2011 ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਗ।
  - ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

- ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ATTESTED BY ME
Mrs. VAISHALI A. RAMDHAN
M.Sc., LL.B.
ADVOCATE & NOTARY PUBLIC (Govt. of India)
Uran, Navi Mumbai
Regd. No. 10519
Parties are Responsible for
Contents of Document

-